

Brande og Grindsted Kommuner

REGULATIV FOR KOMMUNEVANDLØBENE

**Omme Å vandløb nr. 11 i Grindsted Kommune og
vandløb nr. 19 i Brande Kommune**

FORORD

Dette regulativ danner retsgrundlaget for administrationen af Omme Å i Grindsted og Brande Kommuner.

Regulativet indeholder bestemmelser om vandløbets fysiske udseende, vedligeholdelse, samt vandløbsmyndighedernes og lodsejernes forpligtelser og rettigheder ved vandløbet. Regulativet er derfor af stor betydning for såvel de afvandingsmæssige forhold som for miljøet i og ved vandløbet.

I Redegørelsen til dette regulativ findes en nærmere beskrivelse af baggrunden for regulativet.

Der kan siden dette regulativs vedtagelse være vedtaget mindre ændringer eller tilføjelser. Forespørgsler herom, samt øvrige spørgsmål vedrørende regulativet, kan for strækningen på henholdsvis:

Nordsiden af Omme Å fra st. 14.083 m til st. 19.716 m rettes til:

Brande Kommune
Teknisk forvaltning
Centerparken 1
7330 Brande
Tlf. 97 18 12 00

Sydsiden af Omme Å fra st. 14.083 m til st. 19.716 m, samt på både nord- og sydsiden fra st. 0 m til st. 14.083 m og fra st. 19.716 m til st. 25.037 m rettes til:

Grindsted Kommune
Teknisk forvaltning
Jorden Rundt 1
7200 Grindsted
Tlf. 79 72 72 72

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 GRUNDLAG FOR REGULATIVET	4
1.1 VANDLØBETS MÅLSÆTNING.....	5
2 OMME Å NR. 11	5
2.1 VANDLØBETS SKIKKELSE OG DIMENSIONER.....	6
2.2 BROER OG OVERKØRSLER.....	6
2.3 STEMMEVÆRKER, STYRT OG FLODEMÅL.....	7
2.4 PLACERING AF ÅBNE TILLØB SAMT DRÆN- OG SPILDEVANDSUDLØB.....	7
3 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER	8
4 BREDEJERFORHOLD	9
5 VEDLIGEHOLDELSE	12
6 BESTEMMELSER OM SEJLADS	16
6.1 UDLEJNINGSVIRKSOMHED OG UDLEJNINGSEJLADS.....	17
6.2 ØVRIGE BESTEMMELSER.....	18
7 TILSYN	18
8 REVISION	18
9 STRAFFEBESTEMMELSER	18
10 IKRAFTTRÆDEN	18

B I L A G

1.	Redegørelse	
2.	Plankort nr. 1-5	1:4.000
3	Notat vedrørende indsigelser	

1 GRUNDLAG FOR REGULATIVET

Regulativet er udarbejdet på grundlag af "Lov om vandløb" nr. 302 af 9. juni 1982, "Bekendtgørelse nr. 49 af 15 februar 1985 om bl.a. regulativer for offentlige vandløb" samt "Bekendtgørelse af lov om vandløb nr. 404 af 19. maj 1992".

De tidligere truffne afgørelser og bestemmelser for Omme Å er følgende:

- Landvæsensnævnskendelse af 1. marts 1956, for oprettelse af Sdr. Omme Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 30. august 1956, for oprettelse af Sdr. Omme Dambrug.
- Landvæsenskommisionsprotokol af 30. november 1956, for oprettelse af Ørbæklunde Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 25. april 1957, for Vestergård Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 21. april 1958, for oprettelse af Østerbygård Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 1. september 1958, for udarbejdelse af regulativ.
- Landvæsensnævnskendelse af 25. april 1961, for bro på Sdr. Omme - Grindstedvej.
- Landvæsensnævns syn af 26. maj 1962, på Sdr. Omme Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 26. juni 1962, for vandindtag til Statens Arbejdshus.
- Landvæsensnævnskendelse af 11. august 1962, for vandindtag til Statens Arbejdshus.
- Landvæsensnævnskendelse af 20. august 1962, for oprettelse af Jullingsholm Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 18. december 1962, for optagelse af Omme Å som Sognevandløb i Filskov Sogn.
- Landvæsensnævnskendelse af 2. april 1963, for optagelse af Omme Å som Sognevandløb i Filskov Sogn.
- Landvæsensnævnskendelse af 28. januar 1964, for oprettelse af Engsvang Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 29. marts 1964, for oprettelse af Engsvang Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 5. februar 1965, for Lakkenborg og Ørbæklunde Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 1. april 1966, for Lakkenborg og Ørbæklunde Dambrug.
- Landvæsensnævns syn af 10. juni 1966 på Filskov Dambrug.
- Landvæsensnævnskendelse af 14. juni 1966, for Lakkenborg og Ørbæklunde Dambrug.
- Behandling af spørgsmål vedr. vandløb på arbejdsbusens område af 12. august 1970.
- Erklæring om nedlæggelse af Østerby Dambrug af 28. august 1970.

- Broerklæring for etablering af bro i Sdr. Omme af 16. november 1970.
- Landvæsensnævnskendelse af 19. marts 1975, for Møbjerg Bro.
- Aftale om vedligeholdelse med Brande Kommune af 30. november 1983.
- Broerklæring for bro ved Blåhøjvej af 21. januar 1988.
- Underføring af afløb fra Jullingsholm Dambrug af 16. november 1992.
- Erklæring for nedlæggelse af Engesvang Dambrug af 23. december 1997.

Regulativet er udarbejdet på grundlag af og erstatter nedenstående tidligere regulativer:

- Tillæg til samtlige regulativer i Blåhøj, Filskov og Sdr. Omme Kommuner, af 12. november 1964.
- Tillæg til regulativ vedtaget af Grindsted kommunalbestyrelse d. 3. maj 1971.
- Regulativ for sognevandløbet Omme Å i Filskov og Blåhøj Kommuner Godkendt af Vejle Amtsråd d. 24. juni 1965.
- Regulativ for Omme Å, sognevandløb nr. 9 i Sdr. Omme Kommune og nr. 5 i Blåhøj Kommune. Stadfæstet af Vejle Amtsråd d. 25. august 1959.
- Midlertidigt tillæg til regulativer og tillægsregulativer for fiskevandsmålsatte vandløb i Grindsted Kommune. Stadfæstet af Grindsted Byråd d. 26. maj 1986.

1.1 Vandløbets målsætning

Vandløbet har i Ribe Amts "Regionplan 2008, 1998" følgende målsætning:

Omme Å:

St. 0 m - st. 25.037 m

B₂ Laksefiskevand

2 OMME Å NR. 11

Regulativet omfatter Omme Å. Grundlaget for regulativet er tidligere regulativer af 24. juni 1965 og 25. august 1959.

Vandløbet er en del af Skjern Å systemet, der afvander til Ringkjøbing Fjord.

Regulativet omfatter:

Omme Å: 25.037 meter åbent vandløb. Vandløbet forløber i Grindsted Kommune fra st. 0 m til st. 14.083 m, som grænsevandløb mellem Brande og Grindsted Kommuner fra st. 14.083 m til st. 19.716 m, og i Grindsted Kommune fra 19.716 m til st. 25.037 m.

Vandløbets beliggenhed fremgår af plankort 1- 5 i bilag 1. Med hensyn til vandløbets begyndelses- og slutpunkter, henvises til nedenstående tabel, der viser beliggenheden i UTM. - zone koordinater.

UTM - koordinater:

Begyndelsespunkt (st. 0 m):	E = m	N = m
Slutpunkt (st. 25.037 m)	E = m	N = m

St. 0 m = Ved amtsgrænsen til Ringkjøbing Amt.

St. 25.037 m = Broudløb Tingvejen (Diagonalvejen)

2.1 Vandløbets skikkelse og dimensioner

Vandløbet er stationeret fra nedre ende med begyndelsespunktet som station 0. Stationeringen svarer til afstanden fra begyndelsespunktet i meter.

Byrådet i Grindsted Kommune har besluttet, at Omme Å fra st. 0 m til st. 14.083 m og fra st. 19.716 m til st. 25.037 m, skal henligge i naturlig tilstand, hvorfor der ikke stilles krav til vandløbets dimensioner.

Byrådene i Brande og Grindsted Kommuner har besluttet, at Omme Å fra st. 14.083 m til st. 19.716 m skal henligge i naturlig tilstand, hvorfor der ikke stilles krav til vandløbets dimensioner.

De nærmere bestemmelser vedrørende vedligeholdelse af Omme Å er angivet i dette regulativs afsnit 5.0.

Det tilstræbes af hensyn til opfyldelse af målsætningen, at vandløbet henligger i en tilstand med varierende bund- og dybdeforhold.

2.2 Broer og overkørsler

Over vandløbet fører følgende broer og overkørsler:

Omme Å nr. 11

Station fra nedre ende m	Beskrivelse	Dimensioner vandslug m	Ejerforhold
466-472	Træbro	6,5	Privat
4.142-4.147	Betonbro	7,5	Kommunal (Tolvalenvej)
4.640-4.646	Betonbro	7,0	Kommunal (Jullingsholmvej)
4.873-4.876	Træbro		Privat
4.936-4.943	Træbro		Privat
5.892-5.899	Træbro		Privat
6.161-6.165	Betonbro	6,0	Privat
6.449-6.451	Betonbro	7,2	Kommunal (Sønderbro)

Omme Å nr. 11 fortsat

Station fra nedre ende m	Beskrivelse	Dimensioner vandslug m	Ejerforhold
6.887-6.902	Betonbro	12,5	Kommunal (Grindstedvej)
7.403-7.408	Betonbro	11,5	Kommunal (Naturstien)
8.247-8.252	Træbro		Privat
10.658-10.670	Betonbro	9,0	Ribe Amt (Omme Landevej)
16.244-16.253	Betonbro	8,5	Kommunal (Marinebjergvej)
20.798-20.807	Træbro		Privat
23.027-23.034	Træbro		Privat
23.092-23.103	Betonbro	8,0	DSB
23.339-23.349	Betonbro	7,0	Kommunal (Blåhøjvej)
25.037-25.060	Betonbro	8,0	Ribe Amt (Tingvejen)

2.3 Stemmeværker, styrt og flodemål

Ved vandløbet findes følgende stemmeværker:

Omme Å nr. 11

Station fra nedre ende (m)	Beskrivelse	Flodemål DNN (m)	Ejerforhold	Dato for kendelser	Bemærkninger
931	Stemmeværk	21,57	Aquapri Denmark A/S, Postboks 21, Durupvej 44, 7870 Roslev	31. januar 1957	Ørbæklunde Dambrug
4.944	Stemmeværk	26,53	Steffen Uhre Pedersen, Tarm Landevej 31, 7260 Sdr. Omme	10. januar 1957	Jullingsholm Dambrug
15.513	Stemmeværk	34,90	Finn Hemme, Bøgvadvej 43, 6040 Egtved	1. marts 1956	Møjbjerg Dambrug
21.353	Stemmeværk	40,26	Aquapri Denmark A/S, Postboks 21, Durupvej 44, 7870 Roslev	27. april 1936	Filskov Dambrug

2.4 Placering af åbne tilløb samt dræn- og spildevandsudløb

Kendte tilløb. Vandløbssiden er set i vandløbets nedstrøms retning.

Omme Å nr. 11

Station fra nedre ende m	Vandløbsside fra øvre ende	Bemærkninger
878	Højre	Åbent tilløb
1.004	Venstre	Åbent tilløb
3.378	Højre	Åbent tilløb
3.929	Højre	Åbent tilløb
4.151	Højre	Åbent tilløb
4.375	Højre	Åbent tilløb
4.536	Højre	Åbent tilløb
4.649	Venstre	Åbent tilløb
4.727	Højre	Åbent tilløb

Omme Å nr. 11 fortsat

Station fra nedre ende m	Vandløbsside fra øvre ende	Bemærkninger
4.763	Højre	Åbent tilløb
4.932	Venstre	Åbent tilløb
5.348	Højre	Åbent tilløb
5.967	Venstre	Birkebæk nr. 11-1
6.109	Højre	Engvandingskanalen
6.544	Højre	Sigbæk
7.847	Højre	Åbent tilløb
8.359	Venstre	Åbent tilløb
8.880	Venstre	Filskov Søndre Bæk nr. 11-2
9.629	Højre	Åbent tilløb
9.874	Venstre	Lille Brande Bæk nr. 11-3
10.367	Venstre	Filskov Nordre Bæk nr. 11-4
11.746	Højre	Åbent tilløb
16.309	Højre	Åbent tilløb
16.775	Højre	Hallund Bæk nr. 12
17.062	Venstre	Åbent tilløb
18.873	Venstre	Åbent tilløb
23.351	Venstre	Åbent tilløb
23.754	Venstre	Åbent tilløb
24.465	Venstre	Dambjerg Bæk nr. 11-5

3 ADMINISTRATIVE BESTEMMELSER

- Vedligeholdelse af Omme Å påhviler:

Fra st. 0 m til st. 915 m ejeren eller brugeren af Lakkenborg Dambrug.

Fra st. 915 m til st. 2.478 m ejeren eller brugeren af Ørbækklunde Dambrug.

Fra st. 2.478 m til st. 3.929 m Byrådet i Grindsted Kommune.

Fra st. 3.929 m til st. 4.944 m ejeren eller brugeren af Jullingsholm Dambrug.

Fra st. 4.944 m til st. 5.348 m Jullingsholm Dambrug og Jullingsholm Hovedgård i forening 50% til hver.

Fra st. 5.348 m til st. 10.670 m Byrådet i Grindsted Kommune.

Fra st. 10.760 m til st. 11.746 m ejeren eller brugeren af Møbjerg Dambrug.

Fra st. 11.746 m til st. 14.083 m Byrådet i Grindsted Kommune.

Fra st. 14.083 m til st. 19.716 m Byrådet i Brande Kommune og Byrådet i Grindsted Kommune i forening 50% til hver.

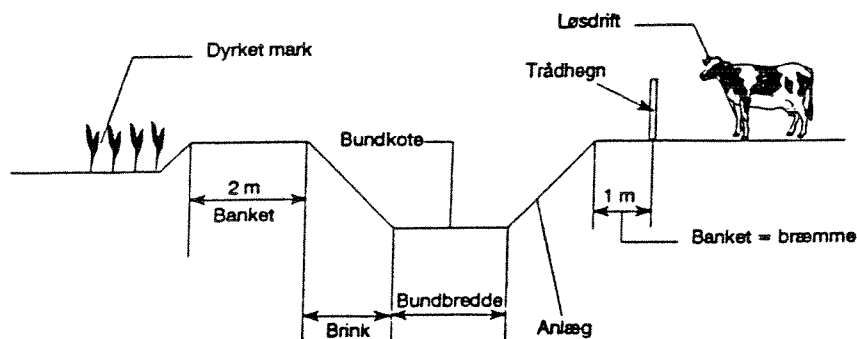
Fra st. 19.716 m til st. 25.037 m Byrådet i Grindsted Kommune.
- Bygværker - som styrt, stryg og skråningssikringer - der er udført af hensyn til vandløbet, vedligeholdes som en del af dette.

Vedligeholdelse af de øvrige bygværker - broer og stemmeværker, m.v. - påhviler de respektive ejere eller brugere. Ejerne eller brugere har pligt til at optage den slam, grøde m.v., der samler sig ved bygværkerne, ifølge vandløbslovens §27, stk. 4.

Bygværker, der ikke vedligeholdes forsvarligt, kan fjernes eller istandsættes på vandløbsmyndighedens foranstaltning og på ejerens bekostning.

4 BREDEJERFORHOLD

1. Dyrkning, jordbehandling, plantning (dog ifølge vandløbslovens §34), terrænændring, anbringelse af faste hegn og opførelse af bygværker må i landzone ikke foretages i en bræmme på 2,0 meter fra vandløbets øverste kant, ifølge vandløbslovens §69, (se figur 1).

Figur 1 Principtegning for bræmmebredder i landzone

2. Ejere og brugere af de ejendomme, som grænser op til vandløbet, har pligt til at tåle de fornødne vedligeholdelsesarbejder, herunder transport af materialer og maskiner. Hvis ekstraordinær vedligeholdelse med maskiner er nødvendig i vækstsæsonen, vil lodsejerne blive informeret inden arbejdet igangsættes.

Arbejdsbæltet bliver normalt ikke bredere end 8 meter. Bygninger, bygværker, faste hegn, beplantninger, udgravninger og lignende anlæg af blivende art, må fremtidig ikke anbringes nærmere end 8 meter fra vandløbets øverste kant uden Byrådets tilladelse. Tilladelse kan dog ikke gives nærmere end til 2 meter fra vandløbets øverste kant, ifølge vandløbslovens §69.

3. Hvis arealerne som grænser op til vandløbet, anvendes til græsning for løsgående husdyr, skal der opsættes forsvarligt trådhegn eller lignende langs med og mindst 1 meter fra vandløbets øverste kant (se figur 1) ifølge vandløbslovens §29.

Af hensyn til vedligeholdelsesarbejdet har ejerne pligt til at fjerne midlertidigt trådhegn m.v. langs med vandløbene ifølge pkt. 2 og 3. Dette skal ske senest 2 uger efter, at det er meddelt fra kommunen. Udgifter ved fjernelse af hegn m.v. langs vandløbet påhviler ejerne/-brugerne.

4. For at begrænse grødevæksten, sikre brinken og forbedre vandløbene som levested for floraen og faunaen, påbydes bredejerne, at bevare trævækst, buske o.l. langs Omme Å. Byrådet kan efter nærmere aftale med lodsejerne foretage beplantning langs vandløbene ifølge vandløbslovens §34.

Udgifter til beplantningens almindelige vedligeholdelse, som vandløbsmyndigheden finder nødvendig, påhviler vandløbsmyndigheden. Såfremt dele af beplantningen er til hinder for nødvendig vedligeholdelse af vandløbene, kan vandløbsmyndigheden foretage den nødvendige udtynding, uden erstatning.

5. I henhold til vandløbslovens §6 må ingen bortlede vandet fra vandløbet, eller foranledige, at vandstanden i vandløbet forandres eller hindre vandets frie løb. Regulering, herunder rørlægning af vandløbene, må kun finde sted med Byrådets tilladelse.

Uden Byrådets tilladelse må der ikke foretages foranstaltninger, hvorved vandløbets tilstand kommer i strid med bestemmelserne i regulativet, "Bekendtgørelse af lov om vandløb" eller "Lov om naturbeskyttelse".

6. Vandløbet må ikke tilføres faste stoffer, haveaffald, spildevand, okkerholdigt drænpulevand eller andre væsker, der kan forurene vandet eller medfører aflejringer i vandløbet.

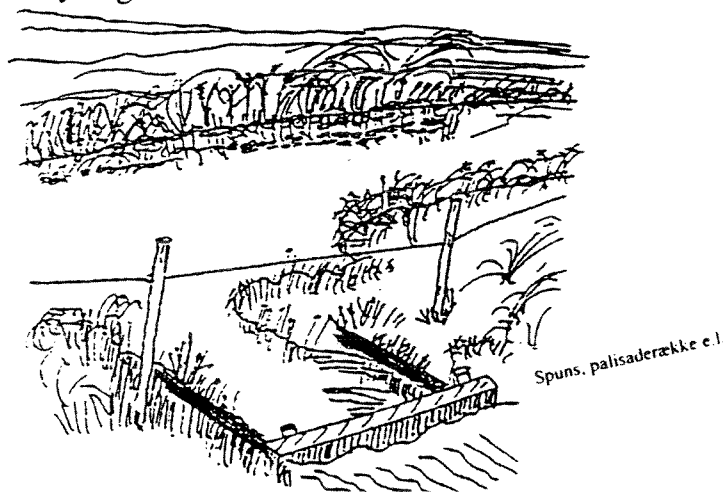
Inden arbejdet med trykspuling af dræn påbegyndes skal kommunens Tekniske Forvaltning og evt. dambrugsejere i en afstand indtil 6 km nedstrøms arbejdsstedet kontaktes ifølge vandløbslovens §3, stk. 3.

Ved trykspuling af dræn skal det okker-, sand- og slamholdige spildevand samles op inden udløbet i vandløbet. Skyllenvandet skal spredes på markerne. Der skal pumpes i minimum 15 min. efter at tilledningen af okker-, sand- og slamholdigt vand er ophørt.

Ved ny- eller omdræning af de vandløbsnærearealer skal der etableres en pumpebrønd ved udløbet. Placeringen af brønden skal ske i henhold til anden lovgivning.

7. Sand, slam og grøde, der ophobes ved stemmeværker og andre bygværker, opsamles af ejeren og må ikke videreføres.
8. Lodsejerne langs vandløbet kan uden tilladelse oppumpe vand til kreaturvanding med mulepumpe eller vindpumpe, såfremt indvindingen er uden betydning for vandføringen. Indrettes der et egentligt vandsingssted skal dette graves udenfor vandløbets profil og frahægnes dette, ifølge figur 2. Grindsted Byråd henstiller, at husdyrvanding foretages med mulepumper.

Andet vandindtag må ikke finde sted uden tilladelse efter "Lov om vandforsyning".

Figur 2. Principskitse for indretning af vandsingssted.

9. Vandløbets afmærkning med skalapæle og anden godkendt afmærkning må ikke beskadiges eller fjernes. Sker dette, bekostes retableringen af den ansvarlige.
10. Beskadiges vandløbet, bygværker eller andre anlæg ved vandløbet eller foretages foranstaltninger i strid med vandløbsloven, kan Byrådet meddele påbud/indskærpelse om genoprettelse af den tidligere tilstand.

Er et påbud/indskærpelse ikke efterkommet inden udløbet af en fastsat frist, kan Byrådet foretage det fornødne på den forpligtedes regning, ifølge vandløbslovens §54.

Er der fare for, at betydelig skade kan ske på grund af usædvanlige nedbørsforhold eller andre udefra kommende usædvanlige begivenheder, kan Byrådet foretage det fornødne uden påbud/indskærpelse på den forpligtedes regning, ifølge vandløbslovens §55.

11. Udløb fra drænledninger skal udføres og vedligeholdes således, at de ikke gør skade på vandløbets skrån timer. Udførelse af andre rørledninger må kun ske efter forud indhent et tilladelse fra vandløbsmyndigheden.

12. Ål eruser og andre fangstredskaber i vandløbet skal afmærkes tydeligt ved hjælp af træpæle. Metalrør må ikke anvendes. Afmærkningen skal tydeligt angive fangstredskabets udstrækning.

Ejere af fangstredskaber i vandløbet er pligtige til at fjerne grøde fra disse, således at fangstredskaberne ikke giver anledning til opstuvninger.

Pæle og afmærkninger skal fjernes fra vandløbet i perioder hvor fangstredskaberne ikke anvendes, samt i perioden for grødeskæring.

13. Faste flodemål må kun overskrides hvis samtlige stemmeplanker eller skodder ikke anvendes.

14. For at fjerne kvælstof og/eller sediment, kan det tillades, at dræn udmunder ovenfor vandløbskanten, med mindre der tilledes husspildvand til dræne ne.

15. Anlæg af broer eller lignende og nedlægning af rørledninger, kabler m.v. i vandløbene kræver Byrådets tilladelse.

5 VEDLIGEHO LDELSE

1. Grindsted Kommunes Teknisk Forvaltning sørger for vedligeholdelse af Omme Å på de strækninger som skal vedligeholdes af Brande og Grindsted Kommuner på vegne af Brande og Grindsted Byråd. De øvrige strækninger vedligeholdes som følgende:
Fra st. 0 m til st. 915 m ejeren eller brugeren af Lakkenborg Dambrug.
Fra st. 915 m til st. 2.478 m ejeren eller brugeren af Ørbæklunde Dambrug.
Fra st. 3.929 m til st. 4.944 m ejeren eller brugeren af Jullingsholm Dambrug.
Fra st. 4.944 m til st. 5.348 m Jullingsholm Dambrug og Jullingsholm Hovedgård i forening 50% til hver.

Fra st. 10.760 m til st. 11.746 m ejeren eller brugeren af Møbjerg Dambrug.

2. Der har ikke siden 1987 været foretaget vedligeholdelse i form af grødeskæring eller oprensning af strækningen fra st. 0 m til st. 21.353 m, mens der påstrækningen fra st. 21.353 m til st. 25.037 m i samme periode kun er gennemført én årlig grødeskæring.
3. Vandløbsmyndigheden har som konsekvens heraf besluttet, at der ikke i denne regulativperiode skal foretages vedligeholdelse i form af grødeskæring eller oprensning af strækningen fra st. 0 m til st. 21.353 m, mens der også fremover vil blive skåret grøde 1 gang årligt på strækningen fra st. 21.353 m til st. 25.037 m. Omme Å vil blive gennemgået som beskrevet i afsnit 5.8.
4. Grindsted Byråd afgør, om grødeskæringen skal udføres i entreprise eller ved egen foranstaltning.
5. Henvendelser vedrørende Omme Å:
Henvendelse vedrørende Omme Å kan fra st. 0 m til st. 14.083 m rettes til Grindsted Kommune, på nordsiden fra st. 14.083 m til st. 19.716 m rettes til Brande Kommune og på sydsiden til Grindsted Kommune og fra st. 19.716 m til st. 25.037 m rettes der henvendelse til Grindsted Kommune.
6. Vedligeholdelse af bygværker og skråningssikring:
Udbedring af bygværker foretages fortrinsvis i august - september.
Sker der erosion til væsentlig skade på kommunale bygværker o.l., kan Teknisk Forvaltning foretage skråningssikring hele året.
7. Grødeskæring.

Der foretages grødeskæring på strækningen fra st. 21.353 m til st. 25.037 m 1 gang årligt i perioden fra 1. august til 15. september.

Efter anmodning kan vandløbsmyndigheden herudover ekstraordinært iværksætte grødeskæring, hvis der indtræder fare for betydelig skade på afgrøder på grund af kraftig grødevækst i vandløbet. Supplerende grødeskæring skal foretages efter samme princip som den ordinære grødeskæring, se nedenfor.

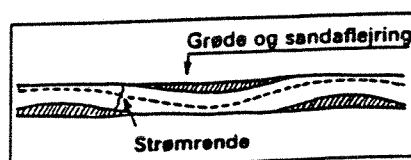
Grødeskæringen skal udføres, så grøden fjernes i vandløbets naturlige strømrønde. Strømrønden kan (normalt) genfindes som den dybe del af vandløbets profil, som slynger sig fra side til side. Den grøde, der vokser udenfor strømrønden vil blive efterladt, se figur 3.

Den grøde, der skæres, skal så vidt muligt skæres i bund.

Grødeskæringen skal udføres enten med grødeskæringsbåd eller manuelt.

Grøden skæres højst i en bredde som angivet i nedenstående skema:

Vandløbsnavn	Station nede fra m	1. grødeskæring m
Omme Å	23.034-25.037	2,50-3,00

Figur 3. Principtegning for grødeskæring med grødebræmmer.

Den afskårne grøde og kantvegetation skal optages fra vandløbet ifølge vandløbslovens §27 stk. 3.

Grøden vil på den strækning som vedligeholdes drive frit med strømmen til opsamling ved den privat træbro i st. 21.353 m, hvor der vil blive indrettet en grødeoptagningsplads.

Den afskårne grøde opsamles mindst 1 gang pr. døgn i arbejdsperioden. Den opsamlede grøde skal placeres således at grødesaften ikke tilledes vandløbet. Grøden transporteres bort fra vandløbets nærhed, såvidt muligt efter et døgn og senest 2 døgn efter opsamling.

8. Gennemgang:

Omme Å gennemgås hvert andet år for fjernelse af afbrækkede grene, væltede træer, udskredne brinker og andet, som skønnes at kunne være til gene for vandets frie løb, således at strækningen fra st. 0 m til st. 10.670 m (Omme Landevej) gennemgås i ulige år og strækningen fra st. 10.670 m til st. 25.037 m (Tingvejen) i lige år.

Der foretages ingen oprensning af sand i regulativ perioden.

9. Bredvegetation:

Bredvegetationen vil ikke blive beskåret.

10. Vedligeholdelsesudgifterne:

Fra st. 0 m til st. 931 m (Stemmeværk) afholdes alle vedligeholdelsesudgifter af Lakkenborg Dambrug, ifølge kendelse af 31. januar 1957 og Landvæsensnævnskendelse af 1. september 1958.

Fra st. 915 m til st. 2.478 m afholdes alle vedligeholdelsesudgifterne af Ørbæklunde Dambrug, ifølge kendelse af 31. januar 1957 og Landvæsensnævnskendelse af 1. september 1958.

Fra st. 3.929 m til st. 4.944 m afholdes alle vedligeholdelsesudgifter af Juellingsholm Dambrug, ifølge Landvæsensnævnskendelse af 1. september 1958.

Fra st. 4.944 m til st. 5.348 m afholdes udgifterne med 50 % til Juellingsholm Dambrug og 50 % til Juellingsholm Hovedgård, ifølge Landvæsensnævnskendelse af 1. september 1958.

Fra st. 10.670 m (Møbjerg Bro) til st. 11.746 m (Udløb Dambrug) afholdes alle vedligeholdelsesudgifter af Møbjerg Dambrug, ifølge Landvæsensnævnskendelse af 1. september 1958.

Fra st. 14.083 m til st. 19.716 m deles vedligeholdelsesudgifterne med 50 % til Brande Kommune og 50 % til Grindsted Kommune.

Grindsted Kommune afholder således alle udgifterne ved vedligeholdelsen på følgende strækninger:

Fra st. 2.378 m til st. 3.929 m, fra st. 5.348 m til st. 10.670 m, fra st. 11.746 m til st. 14.083 m og fra st. 19.716 m til st. 25.037 m.

11. Fordeling af ulemper, som lodsejere eller brugere skal tåle:

Ved tilrettelæggelse af vedligeholdelsesarbejdet skal ulemper, som ejere og brugere skal tåle søges fordelt ligeligt på begge sider af vandløbet, ifølge vandløbslovens §28.

Materialer der fremkommer ved vandløbets vedligeholdelse og gennemgang, skal ejere eller brugere af de tilstødende jorde enten fjerne inden 1. juni.

Det påhviler den enkelte ejer eller bruger selv at undersøge, om der er oplagt fyld, grøde, grene mv.. Unnlader en ejer eller bruger at fjerne eller sprede fylden, kan Byrådet efter 2 ugers skriftlig varsel lade arbejdet udføre på den pågældendes bekostning.

12. Klager vedrørende vandløbets vedligeholdelse:

Findes forholdene ved Omme Å utilfredsstillende, herunder vedligeholdelsestilstanden, kan der rettes henvendelse herom til Grindsted Kommunes Teknisk Udvalg.

6 BESTEMMELSER OM SEJLADS

Sejlads med motordrevne småfartøjer er ikke tilladt på Omme Å.

Sejlads med ikke motordrevne småfartøjer må kun finde sted i perioden fra 15. juni til 31. december.

Ved sejlads med **ikke** motordrevne småfartøjer gælder, at sejladsen ikke må udøves til skade eller ulempe for vandløbet eller andres jagt eller fiskeri.

Følgende regler skal overholdes:

- Fartøjer, der anvendes til gruppesejlads, og som tilhører private eller offentlige institutioner, organisationer, foreninger, klubber eller lignende, skal udvendigt og på begge sider mærkes tydeligt med ejernes navn og hjemsted, når gruppesejladsen omfatter 3 fartøjer eller derover,

Undtaget fra foranstående bestemmelser er udlejningsfartøjer, for hvilke der gælder specielle mærkningsregler, jf. afsnit 6.1.

- Alt sejlads må kun foregå i tidsrummet kl. 8 - kl. 18, og kun med fartøjer, der er omfattet af kvoteordningen for udlejningsfartøjer, jf. afsnit 6.1.

- Støjende, provokerende, hensynsløs eller på anden måde hensynsløs adfærd overfor andre brugere af vandløbet, herunder lodsejere, er ikke tilladt,

- Påsejling af vandløbsbrinker og grusbanker skal undgås,

- Sejlads med sammenbundne kanoer og konkurrencesejlads er ikke tilladt,

- Henkastning af affald er forbudt,

- Sejlads mod strømmen er ikke tilladt.

- Såfremt et fartøj har sejlet på vandløbsstrækninger, der ligger nedstrøms dambrug, skal ejeren af fartøjet sørge for at rense og desinficere fartøjet inden fornyet søsætning, hvis søsætning sker på vandløbsstrækninger, der ligger opstrøms andre dambrug. Dambrugenes beliggenhed er vist på bilag 1-6. Desinfektion kan dog undlades, hvis fartøjet efter sidste sejlads har ligget tørt på land i mindst 48 timer,

- Landgang, ophold og færdsel på private arealer må kun ske efter tilladelse fra ejeren,

- Det er kun tilladt at overnatte på Sdr. Omme Campingplads eller efter nærmere aftale med lodsejerne.

- Efter vandløbslovens § 4 stk. 2 skal den, der lovligt spærrer for sejlads med stemmeværk eller lignende, anvise anden adgangsvej over sin ejendom. Såfremt en sådan adgangsvej ikke er anvist, skal de sejlene udvise største mulige hensyntagen til privat ejendom og undlade beskadigelse af vandløbsbrinker, anlæg, hegn m.v.,

- Bådebroer må ikke anlægges.

6.1 Udlejningsvirksomhed og udlejningssejlads.

Etablering af bådudlejningsvirksomhed, med henblik på udlejning af både til besejling af Omme Å i Grindsted Kommune, må kun ske efter forudgående tilladelse fra Grindsted Byråd. Etablering af sådan udlejningsvirksomhed kræver endvidere politiets tilladelse.

Sejlads med udlejningsfartøjer må kun foretages med fartøjer, der er omfattet af nedenstående kvoteordning for udlejningsfartøjer, og som dermed er forsynet med mærker for udlejningsfartøjer. Øvrige udlejningsfartøjer må ikke benyttes.

Kvoteordningen omfatter enhver udlejning af sejladsfartøjer (Kanoer, kajaker og robåde m.v.), hvad enten udlejningen er en erhversmæssig virksomhed eller en offentlig eller privat institution, organisation, forening, klub eller lignende.

Ejers egen sejlads med egne fartøjer betragtes ikke som udlejningssejlads.

For Omme Å er der fastsat en kvote for udlejningsfartøjer på 10 stk.

Kvoteandelen tildeles af Grindsted Kommune efter ansøgning. Ved tildelingen gives fortrinsret til lokale udlejere.

Tildelingen af kvoteandele sker for 5 år ad gangen og på nærmere angivne vilkår, herunder vilkår om fartøjernes mærkning og benyttelse, ansvarsforsikring, journalføring m.v.

Ved overtrædelse af regulativets bestemmelser kan kvoteandelen inddrages.

6.2 Øvrige bestemmelser.

De i regulativet fastsatte sejladsbegrænsninger gælder ikke Fiskerikontrollens og vandløbsmyndighedens sejlads i forbindelse med tilsyn og vedligeholdelse.

7 TILSYN

1. Tilsynet med Omme Å udføres af vandløbsmyndigheden i Grindsted Kommune og udøves af Teknisk Forvaltning.
2. Lodsejere, vandløbsudvalgene, organisationer eller andre med væsentlig interesse i Omme Å, der ønsker en besigtigelse af vandløbet, kan træffe aftale herom med Grindsted Kommunes Tekniske Forvaltning.

8 REVISION

Revision af "Regulativ for Omme Å" skal være påbegyndt senest den 1. januar 2013.

9 STRAFFEBESTEMMELSER

Overtrædelse af "Regulativ for Omme Å" straffes ifølge vandløbslovens §85.

10 IKRAFTTRÆDEN

Foranstående "Regulativ for Omme Å" i Grindsted og Brande Kommuner har været bekendtgjort og fremlagt til gennemsyn i Grindsted og Brande Kommuner i 8 uger fra den 28. oktober 1998 til den 23. december 1998. Brande og Grindsted Kommuner har modtaget 3 indsigelser og ændringsforslag i fremlæggelsesperioden.

Indsigelserne og ændringsforslagene er behandlet i bilag 3.

Grindsted Byråds Tekniske Udvalg er af Grindsted Byråd bemyndiget som vandløbsmyndighed for Omme Å.

"Regulativet for Omme Å" er vedtaget af Byrådet i Brande Kommune og af Grindsted Byråds Tekniske Udvalg.

Regulativet træder i kraft fra datoen for vedtagelsernes offentliggørelse.

Grindsted Byråds Tekniske Udvalg
den / 1999

Laurits Heick
Udvalgsformand

Gert Skoumann
Teknisk chef

“Regulativet for Omme Å” vandløb nr. 19 er godkendt af vandløbsmyndigheden i Brande Kommune fra st. 14.083 m til st. 19.716 m.

Brande Byrådet
den / 1999

Preben Christensen
Borgmester

Eigil Nielsen
Kommunaldirektør

Brande og Grindsted Kommuner

REDEGØRELSE FOR KOMMUNEVANDLØBET

**Omme Å vandløb nr. 11 i Grindsted Kommune
og
vandløb Nr. 19 i Brande Kommune**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1 INDLEDNING	3
2 DET HYDRAULISKE GRUNDLAG	4
3 AFVANDINGMÆSSIGE KONSEKVENSER	4
4 MILJØMÆSSIGE KONSEKVENSER	4
5 REGIONPLAN	4
6 LANDBRUG	8
7 SKOV TILPLANTNING	9
8 BESKYTTELSE AF NATUREN	10
9 VANDINDVINDINGSPLAN	12
10 FISKEUDSÆTNINGSPLAN OG PASSAGEFORHOLD	13
11 SPILDEVANDSPLAN	14

BILAG

Bilag 1	Okkerkortlægning
Bilag 2	Landbrugs- og skovrejsningsområde

1 INDLEDNING

Bekendtgørelse af lov om vandløb nr. 404 af 19. maj 1992 - indeholder i forhold til tidligere lovgivning om vandløb væsentligt ændrede bestemmelser om blandt andet vandløbsvedligeholdelsen, idet denne i større grad end hidtil skal ske under hensyn til de miljømæssige interesser i vandløbet.

Af lovens §1 fremgår det: At det skal tilstræbes at sikre, at vandløb kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand, samt at fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i anden lovgivning.

Disse bestemmelser har som konsekvens, at reglerne om vandløbenes fremtidige anvendelse og vedligeholdelse ikke skal fastsættes ud fra individuelle interesser, men skal fastsættes ud fra en konkret afvejning af alle de interesser, der er knyttet til vandløbene - afvanding, naturbeskyttelse, fiskeri, jagt, sejlads osv. - og gerne således, at alle interesser i størst muligt omfang tilgodeses.

Grundlaget for denne afvejning, og hermed for ændringerne i regulativet, er bl.a. indeholdt i "REGIONPLAN 2008, RIBE AMT, 1998.

Regionplanen er amtets overordnede plan, som angiver retningslinier for udviklingen i amtet.

Af andre planer m.v., som har betydning for regulativudarbejdelsen, er:

- Registrering af vandløb efter naturbeskyttelseslovens §3.
- Landbrugsministeriets kortlægning af okkerpotentielle arealer.
- Fiskeriministeriets udsætningsplaner og
- Grindsted Kommunes spildevandsplan.

Disse planer, samt Bekendtgørelse af lov om vandløb nr. 404 af 19. maj 1992 og miljøstyrelsens cirkulære af 26. februar 1985 danner baggrund for de forhold, der skal tilgodeses i regulativet.

2 DET HYDRAULISKE GRUNDLAG

Opmåling

Der er ikke gennemført en ny opmåling af Omme Å, hvorfor de angivne stationeringer på broer, stemmeværker og tilløb er fundet ud fra opmåling på de nye tekniske kort.

3 AFVANDINGMÆSSIGE KONSEKVENSER

Dette regulativ er udarbejdet på baggrund af de tidligere regulativer og en opmåling på de nye tekniske kort.

De afvandingsmæssige forhold må anses for værende uændret i forhold til de nuværende forhold.

4 MILJØMÆSSIGE KONSEKVENSER

Fiskevandsmålsatte vandløb

Hele strækningen vil fremover blive vedligeholdt som beskrevet i afsnit 5.0 i regulativet.

Grindsted Kommune har kun vedligeholdt en 5 km lang strækning siden 1987, og har derved skabt gode fysiske forhold i vandløbet og dermed gode livsbetingelser for floraen og faunaen.

Omme Å er ikke reguleret, hvorfor der er tale om et vandløb, der selv skaber mæander hvilket betyder at vandløbet i dag ikke er fastlåst i en bestemt skikkelse. Der vil i regulativ perioden kun blive skåret grøde på strækningen fra st. 21.353 m til st. 25.037 m.

Regulativets bestemmelser om en hegning og indretning af kvægvandingssteder vil medføre at skrænterne bliver mere stabile hvilket vil nedbringe sediment- og næringsstofforslen til vandløbet. Omme Å har en meget stor sandtransport og der bør i regulativ perioden udarbejdes et forslag til nedsettelse af denne.

5 REGIONPLAN

I Ribe Amts "Regionplan 2008" er målsætningerne for vandløbene i Grindsted Kommune fastsat.

Ifølge regionplanen skal vandløbene i Ribe Amt sikres et naturligt og alsidigt dyre- og planteliv, der normalt kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet.

Målsætningen for Omme Å, fremgår af tabel 1.

Tabel 1.

Målsætningen for Omme Å.

Vandløbsnavn	Vandløbs nr.	Målsætning
Omme Å	11	B ₂

Ovennævnte målsætninger er beskrevet i tabel 2, hvor også de tilhørende krav til vedligeholdelse og vandkvalitet fremgår.

Tabel 2, Beskrivelse af Omme Å's målsætninger med tilhørende krav til vedligeholdelse og vandkvalitet.

Målsætning	Beskrivelse	Vedligeholdelse	Forureningsgrad
B ₂ Laksefiskevand	Vandløb, der skal kunne anvendes som opvækstområde for ørreder og andre laksefisk. Det drejer sig om vandløb med god strøm og vanddybde på 30 cm og opefter.	Manuel vedligeholdelse, medmindre bundforhold og vanddybde er til hinder herfor. Passende grødebræmmer efterlades langs bredderne.	Svagt forurenat (forureningsgrad II).

Henstillinger:

Vedligeholdelsen af kommunale og private vandløb bør ske som beskrevet i tabel 2, for at sikre opfyldelse af den fastsatte målsætning. For at sikre størst mulig kontinuitet i vandsystemerne bør rørlagte vandløbsstrækninger i fiskevandmålsatte vandløb så vidt muligt åbnes.

Tilkendegivelser

Amtet vil i takt med de ressourcemæssige muligheder gennemføre handlingsplaner for etablering og renovering af fiskepassager ved større opstemninger, samt gennemføre foranstaltninger for nedbringelse af okkerbelastningen specielt ved større punktkilder.

Miljøtilstanden i vandløbene:

Miljøtilstanden i vandløbene er betinget af flere forhold, et godt vandmiljø forudsætter især, at vandet er rent, og at der er et varieret fysisk miljø med levesteder til planter, smådyr og fisk.

I lighed med de øvrige danske vandløb er den overvejende del af vandløbene i Ribe Amt (ca. 90%) regulerede. Det er derfor vigtigt, at vedligeholdelsen af

vandløbene tilrettelægges, så man både tilgodeser landbrugets afvandingsmæssige interesser og vandløbets fysiske miljø til gavn for plante- og dyrelivet.

Generelt kan det konstateres, at vandløbsvedligeholdelsen gennem en årrække er foretaget alt for hårdhændet i mange af de vandløb, der administreres af kommunerne i amtet. Siden starten af 1990'erne er vedligeholdelsen flere steder ændret til mere miljøvenlig vedligeholdelse. Der er imidlertid fortsat mange vandløb, hvor målsætningen ikke er opfyldt på grund af hårdhændet vandløbsvedligeholdelse.

Dambrug:

Amtet vil gennem tilsynet med dambrugene sikre, at de drives i overensstemmelse med bestemmelserne i dambrugsbekendtgørelsen eller en eventuel miljøgodkendelse.

Udover forureningsmæssige problemer giver dambrugene anledning til alvorlige biologiske forstyrrelser i vandløbene. Det skyldes, at mange dambrug - specielt i sommerperioden - indtager hele vandløbets vandføring. Herved omdannes vandløbsstrækningen fra stemmeværket til afløbet til en såkaldt "død å" strækning, der er uegnet som levested for fisk og andre vandløbsdyr. En samlet strækning på ca. 45 km af de større vandløb er på den måde delvis tørlagt store dele af året.

Sammen med de mange opstemninger ved dambrugene danner "døde å" strækninger et brud på vandløbenes naturlige kontinuitet og udgør en spærring for vandløbsfaunaens passage forbi dambrugene.

Okkerforurening:

Okker forureningen er forsat et meget væsentligt miljøproblem i Ribe Amt. Ca. 50 % af vandløbsstrækningerne er okkerbelastede, heraf omkring halvdelen så kraftigt, at det naturlige plante- og dyreliv helt er forsvundet.

I perioden 1986 - 89 er der foretaget en kortlægning af kilderne til okkerforureningen i Ribe Amt. Denne kortlægning danner grundlag for den igangværende udarbejdelse af handlingsplaner for en gennemførelse af okkerbegrænsende foranstaltninger.

Okkerforureningen, der stammer fra dræning af større sammenhængende arealer, kan nedbringes ved etablering af okkerrensingsanlæg. På grundlag af de kortlagte okkerkilder er der på nuværende tidspunkt etableret 6 okkerrensingsanlæg. Anlæggene vil kunne reducere okkerforureningen i ca. 25 % af de belastede vandløbsstrækninger.

Okkerforureningen af de resterende vandløb stammer primært fra diffus udsivning af jernholdigt vand som følge af regulering af vandløbene. Denne belastning kan kun nedbringes gennem hævnning af vandstanden på de vandløbsnære

arealer. Hævning af vandstanden kan blandt andet gennemføres ved at begrænse grødeskæringen, ved at udlægge stenstryg eller ved gensnoning af vandløbene.

I de kommende år bør de okkerbegrænsende foranstaltninger i højere grad gennemføres som kombinerede vandstandshævnings- og restaureringsprojekter, så den diffuse okkerbelastning reduceres og de fysiske forhold i vandløbene forbedres. Det forventes **ikke**, at okkerbelastningen af vandløbene vil kunne nedbringes inden for den kommende planperiode, så målsætningerne vil kunne opfyldes.

Ifølge landbrugsministeriets kortlægning er de i bilag 1 viste arealer registreret som okkerpotentielle og derved omfattet af lov om okker, lov nr. 180 af 8. maj 1985.

Vandløbsvedligeholdelse og regulativer:

Vandløbenes fysiske miljø er forbedret de senere år. Det skyldes især, at vandløbsvedligeholdelsen flere steder foretages mere nuanceret end tidligere. Foruden de afvandingsmæssige interesser lægges der nu også vægt på at sikre et varieret miljø til gavn for plante- og dyrelivet.

Kvaliteten af vandløbsvedligeholdelsen, i forhold til målsætningen, varierer betydeligt fra kommune til kommune. Undersøgelser udført i perioden fra 1993 - 95 viser, at vedligeholdelsen generelt gennemføres under hensyntagen til såvel de afvandingsmæssige interesser som til vandløbenes plante- og dyreliv i den overvejende del af amtets kommuner.

Forudsætningen for, at vandløbenes målsætning kan opfyldes inden for disse kommuner, er, at vandløbsvedligeholdelsen ændres, så både de afvandingsmæssige og miljømæssige forhold fremover tilgodeses.

Vandløb, der gennem længere tid har været udsat for hårdhændet vedligeholdelse, har ofte opnået en overbredde og -dybde i forhold til de regulativmæssige rammer. Derfor bør vedligeholdelsen tilrettelægges, så grøden skæres i en strømrende, hvor bredden maksimalt udgør den bundbredde, der er fastsat i regulativet. Derved stabiliseres vandløbene og den fysiske variation øges til gavn for vandløbenes plante- og dyreliv. I mange tilfælde vil det være hensigtsmæssigt, at skære i flere mindre strømrender, der tilsammen har den i regulativet fastsatte bundbredde.

I forbindelse med revisionen af regulativerne er det derfor væsentligt, at der tages udgangspunkt i de hidtil gældende dimensioner for vandløbene. Derved kan hårdt vedligeholdte vandløb tilpasses de oprindelige regulativmæssige rammer gennem en mere skånsom vedligeholdelse eventuelt kombineret med udlægning af stenstryg.

Fiskepassage:

En forudsætning for, at en række fiskearter og smådyr kan opretholde en naturlige bestande er, at de pågældende dyrearter kan foretage årlige vandringer i vandsystemerne og mellem havområderne og vandløbene. I mange tilfælde forhindres de frie vandringer på grund af spærringer i forbindelse med reguleringsstyrt, opstemninger mv.

I forbindelse med en kortlægning i Ribe Amt i midten af 1980'erne blev der registreret ca. 200 spærringer. Siden 1987 har amtet og flere kommuner gennemført et omfattende arbejde med henblik på at fjerne spærringer. I alt er der fjernet ca. 125 spærringer hovedsageligt reguleringsstyrt.

Tilbage findes der ca. 30 større opstemninger, der ikke er passable for fisk og smådyr, samt ca. 45 fiskepassager, hvis funktion er tvivlsom på grund af konstruktionen og/eller periodisk manglende vandføring. Den overvejende del af disse findes i forbindelse med opstemninger ved dambrug. Udover passageproblemer giver opstemningerne også anledning til periodisk eller permanent "døde å" strækninger, idet hele vandføringen ofte ledes til dambruget, hvilket medfører, at vandløbet forbi dambruget tørlægges.

For at løse passageproblemerne ved dambrugene er det nødvendigt, at der sikres en permanent vandføring forbi stemmeværkerne til drift af en fiskepassage. Endvidere vil der være behov for at renovere flere eksisterende fisketrapper og hvor det er muligt, at etablere omløbsstryg for at sikre en optimal passage for fisk og smådyr i vandløbene.

I Ribe Amt forventes der sikret passage forbi 3-4 opstemninger pr. år i de kommende år, dels gennem etablering af omløbsstryg og fisketrapper, dels gennem frivillig nedlæggelse af dambrugsopstemninger. Frivillig nedlæggelse af opstemninger bør normalt prioriteres højt, da denne løsning sikrer optimal passage for fisk og smådyr samt sikrer, at "døde å" strækninger får hele den oprindelige vandføring tilbage.

6 LANDBRUG

I de primære landbrugsområder, skal arealanvendelsen til landbrugsformål normalt prioriteres frem for arealanvendelse til andre formål.

Landbrugsarealet er inddelt i primært landbrugsområde og øvrige områder. Øvrige områder er eksisterende og fremtidige byområder, sommerhusområder, eksisterende skov og plantage, fredede områder, forsvarets arealer, områder der er udpeget til særligt beskyttelsesområde (EF-fuglebeskyttelsesområder, Ramsarområder og forslag til EF-habitatområder), værdifulde kystlandskaber, naturområder og råstoftgraveområder.

I Grindsted Kommune er stort dele af kommunen udlagt til primært landbrugsområde. Det er kun arealerne langs med vandløbene, samt et større område i Fugdøl Mose som er udlagt til øvrige landbrugsområder, se bilag 2.

Det er amtsrådets hovedsynspunkt, at de primære landbrugsområder - uanset de øjeblikkelige konjunkturer - bør beskyttes som en begrænset ressource mod konkurrerende arealanvendelsesformål - specielt hvis disse varigt reducerer eller ødelægger dyrkningsværdien. Arealforbruget til andre formål skal begrænses mest muligt, og det skal altid ske med væsentlig hensyntagen til strukturudviklingen og investeringssikkerhed i berørte landbrugsområder.

Miljøvenlig jordbrugsforanstaltninger:

De miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger (MVJ) har skabt et nyt og udvidet grundlag for den del af natur- og miljøbeskyttelsen, der direkte involverer den enkelte lodsejer. Foranstaltningerne sigter blandt andet på at reducere brugen af kvælstof og plantebeskyttelsesmidler samt på at fastholde landbrugsdriften på marginale arealer, så de ikke gror til.

Amtet har foretaget en udpegning af de såkaldte "særlige følsomme Landbrugsområder" (SFL-områder). Indenfor SFL-områderne kan jordbrugere opnå tilskud til miljøvenlig landbrug. Der er mange muligheder for at ændre driften til fordel for miljøet. Der kan f.eks. indgås aftaler om at nedsætte kvælstoftilførslen eller om etablering af mindst 12 m brede randzoner langs målsatte vandløb og søer, langs levende hegn, diger, småbeplantninger mv. Desuden er tilskuddet til økologisk jordbrugsproduktion forhøjet for omdriftsarealer, der er beliggende i SFL-områder.

Udpegning af SFL-områder er foretaget ud fra ønsket om, at tilskynde til miljøvenlig drift inden for blandt andet sårbare grundvandsområder, regionplanens særlige beskyttelsesområder, lavbundsområder og arealer i tilknytning til regionplanens målsatte vandløb og søer. SFL-udpegningen har kun betydning i forhold til administrationen af MVJ.

7 SKOV- og TILPLANTNING

Skovrejsningsområder er de dele af amtet, hvor skovtilplantning i særlig grad er ønskelig. I de områder, hvor skovtilplantning er uønsket, må der normalt ikke plantes skov. De områder som er udpeget til skovrejsningsområder i Grindsted Kommune fremgår af bilag 2.

Amtet vil i forbindelse med sin administration efter naturbeskyttelsesloven normalt ikke meddele dispensation til at plante skov inden for en afstand af 50 m fra mose- og kærarealer, der er omfattet af lovens §3, stk. 2.

Skovrejsningsområderne er langt overvejende udpeget inden for de grov- og finsandede jorder i amtet. I mange tilfælde er der samtidig tale om områder, hvor der er begrænsede muligheder for markvanding. Områderne er desuden fortrinsvis udpeget på steder, hvor der i forvejen findes småskove. Af hensyn til de rekreative interesser ligger mange af områderne i nærheden af de større bysamfund og i tilknytning til eksisterende rekreative udflugtsmål.

Skovrejsning kan bidrage positivt til beskyttelsen af grundvandet, da skovdrift er en ekstensiv driftsform med begrænset anvendelse af pesticider. Flere skovrejsningsområder er derfor udpeget i de dele af områderne med særlige drikkevandsinteresser, hvor grundvandet vurderes at være specielt sårbar over for nedsvivning af blandt andet næringsstoffer.

En række af de områder, hvor skovtilplantning er uønsket, er udpeget ud fra landskabelige og naturfredningsmæssige interesser. Andre områder er udpeget af hensyn til planer om byudvikling samt planlagte veje, ledningsanlæg, råstofgravning mv.

Produktion af juletræer og pyntegrønt, læhegnsplantninger og energiskov i kort omdrift betragtes ikke som skovplantning og kan derfor foregå i de områder, hvor skovtilplantning er uønsket. Forbudet gælder ikke for skovtilplantning af frijord og fredsskovspligtige arealer.

Imidlertid skal man være opmærksom på, at en række naturtyper og lokaliteter er beskyttet mod såvel skovtilplantning som andre former for tilplantning i henhold til naturbeskyttelsesloven. Dette gælder heder, moser og kær, overdrev og ferske enge, der alene eller i sammenhæng med andre beskyttede naturtyper er over 1/4 ha (2.500 m²). Tilsvarende må arealer inden for en afstand af 150 m fra visse vandløb og søer ikke plantes til, uden at amtet har givet en dispensation.

Hvis der plantes helt ned til et mose- eller kær område, vil træernes skyggevirkninger og drænende effekt kunne ændre tilstanden inden for selve vådområdet. Et sådant indirekte indgreb i livsbetingelserne for det plante- og dyreliv, der findes i vådområdet, vil være i strid med naturbeskyttelseslovens § 3.

Hvis en tilplantning forventes at få væsentlig indvirkning på et tilstødende mose- eller kær område, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, kan der normalt ikke forventes dispensation til at plante skov nærmere end 50 m fra vådområdet.

8 BESKYTTELSE AF NATUREN

Lavbundsarealer, som eksempel, kunstigt afvandede eller drænedede arealer, der rummer mulighed for at udvikle sig til områder af stor værdi for naturen, skal

så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg. Undtaget herfra er bygninger, anlæg mv. der er nødvendige for en landbrugs- og skovbrugsmæssig drift.

I særligt beskyttelsesområde og naturområde bør staten gennem opkøb, fredning og naturgenopretning medvirke til at varetage beskyttelsen af naturen. I særligt beskyttelsesområde bør statslig økonomisk støtte til naturbevaringsformål gives højeste prioritet.

I det åbne land i øvrigt bør der ikke ydes offentligt tilskud til projekter, som medfører sænkning af grundvandsstanden eller forringelser i vådområder.

På offentlig ejede arealer bør søer, vandløb, moser, kær, ferske enge, strandenge, heder, overdrev og diger, der ikke er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og 4, forvaltes med udstrakt hensyntagen til naturbevarelsen.

I særligt beskyttelsesområder og naturområder kan der ikke forventes dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65 eller tilladelse efter planlovens § 35 til byggeri, anlæg eller andre tilstandsændringer, der er uforenelige med de naturmæssige og landskabelige interesser.

Naturgenopretning:

I de seneste 50 år er der sket store forandringer i landbrugserhvervets driftsformer med omfattende ændringer af biologiske og kulturhistoriske værdier til følge. Gennem en årrække er flere plante- og dyrearter forsvundet eller blevet sjældne. Den store interesse for, at etablere vandhuller og plante løvtræshegn er samtidig eksempler på, landbrugsområderne i disse år også får "tilført" nye levesteder for planter og dyr.

Siden slutningen af 1980'erne har Ribe Amt styrket sin indsats for at genoprette områder med de naturtyper, som enten er blevet sjældne eller har været udsat for en naturmæssig uheldig påvirkning. Det kan f.eks. være vandløb, der på et tidspunkt er blevet rettet ud, eller søer, der har modtaget store mængder næringsstoffer. Der er foretaget gennemgribende rydninger af hedeområder, som efterhånden var groet til, og der er ydet støtte til oprensning og nygravning af vandhuller.

Lavbundsarealer:

De arealer som er lavbundsarealer er alle kunstigt afvandede arealer, som tidligere var enge, moser eller lavvandede søer.

En hel del lavbundsarealer er i dag ekstensivt udnyttet, og mange af dem er omfattet af forskellige beskyttelsesbestemmelser. Flere lavbundsarealer indgår desuden i SFL-områderne.

Afhængig af deres karakter vil lavbundsarealerne kunne udvikle sig til områder af stor værdi for naturen. Endvidere vil en række vandløbs- og sønære lav-

bundsarealer kunne få væsentlig betydning for nedsættelse af f.eks. kvælstof- og okkerudledningen.

Søer og vandløb:

Betydelige naturværdier er gået tabt som følge af dræning eller vandløbsregulering. De resterende søer og vandløb rummer dog stadig store naturværdier, samtidig med at der mange steder er knyttet væsentlige rekreative interesser til dem.

Vandløb er især følsomme over for regulering og forurening, mens søer især er følsomme overfor forurening med næringsstoffer. De oprindeligt næringsfattige søer de såkaldte lobeliasøer er ekstremt følsomme overfor påvirkninger.

Sø- og vandløbsbrømmer er beskyttet i henhold til vandløbslovens § 69. Beskyttelsen medvirker til at stabilisere kanterne og begrænse udvaskningen af næringsstoffer og pesticider til søer og vandløb. Beskyttelsen begrænser tillige behovet for vandløbsvedligeholdelse.

9 VANDINDVINDINGSPLAN

Inden for indvindingsoplande for vandværker, må der ikke udlægges arealer til formål, der truer eller kan komme til at true grundvandet.

Der kan normalt ikke forventes meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven til nyetablering eller udvidelse af bestående grundvandsindvindinger nærmere end 300 m fra målsatte vandløb og søer.

I forbindelse med fornyelse af tilladelse efter vandforsyningsloven til indvinding af grundvand fra borer, der ligger nærmere vandløb og søer end 300 m, kan der normalt forventes stillet vilkår om, at amtet uden erstatning kan begrænse indvindingen eller bringe den til ophør, hvis dette skønnes nødvendigt for at opretholde recipientmålsætningen.

Der kan normalt ikke forventes meddelt tilladelse efter vandforsyningsloven til etablering eller til udvidelse af bestående grundvandsindvindinger, hvis indvindingen vil medføre væsentlig, negative tilstandsændringer for de omkringliggende arealer, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3.

Der kan normalt kun forventes meddelt tilladelse til oppumpning af vand fra vandløb på de nedre strækninger af de store vandløb, og kun under forudsætning af, at der ikke kan indvindes grundvand fra borer. Vandføringen i et vandløb må ikke reduceres i et sådant omfang, at målsætningen for vandløbet ikke kan opfyldes.

Prioritering af grundvandsudnyttelsen.

Anvendelsen af vandressourcerne i Ribe Amt prioriteres således:

- Indvinding til drikkevand har højeste prioritet overalt i amtet.
- Herefter prioriteres vand til sikring af naturinteresser, d.v.s. opretholdelse af en acceptabel vandstand i vandløb og vådområder samt en acceptabel vandføring i vandløbene.
- Endelig prioriteres indvinding til erhvervmæssig anvendelse, herunder markvanding.

Indvinding til markvanding.

Grundvand til markvanding bør som udgangspunkt hentes i de overfladenære grundvandsmagasiner. I områder, der er belastet med blandt andet kvælstof fra den landbrugsmæssige dyrkning af arealerne, kan indvindingen hensigtsmæssigt spredes over en større flade. Hvilket kan ske gennem etablering af flere boringer.

Den fortsatte drift af eksisterende anlæg til direkte vandindvinding fra vandløb vil blive taget op til fornyet vurdering i forbindelse med tilladelsernes udløb. Ansøgninger om forlængelse af gældende tilladelser til oppumpning af vand fra vandløb mv. vil blive behandlet ud fra samme hensyn som ansøgninger om tilladelse til etablering af nye anlæg. Der vil i den forbindelse blive taget stilling til, om oppumpningen skal nedlægges eller ændres til indvinding fra boringer.

Tilladelse til direkte oppumpninger kan normalt kun forventes givet på de nedre vandrige strækninger af Ribe Å, Kongeåen, Sneum Å og Varde Å.

10 FISKEUDSÆTNINGSPLAN OG PASSAGEFORHOLD

I medfør af ferskvandsfiskeriloven foretages der ifølge udsætningsplan for Skjern Å 1991, distrikt 27, vandsystem 1, udsættes der 12.000 stk. 2 års fisk mellem Grønbjerg og Udløbet i Skjern Å.

I de vandløb som er omfattet af dette regulativ findes følgende spærringer for fisk og anden fauna:

Stationering fra nedre ende (m)	Bemærkning
931	Stemmeværk
4.944	Stemmeværk
15.513	Stemmeværk
21.353	Stemmeværk

11 SPILDEVANDSPLAN

På baggrund af målsætningen i regionplanen er der fastsat udlederkrav til udledning af rensed spildevand fra kommunen's renselanlæg. Anlæggene og deres rensetype, størrelse, modtager recipienter og recipienternes målsætning er vist i tabel 3.

Tabel 3 Renselanlæg i Grindsted Kommune, rensetype, størrelse, modtager recipient og recipienternes målsætninger

Renselanlæg	Rensetype	PE	Recipient	Målsætning
Bøvl (Privat)	Septiktank	40	Engerbæk	B ₃ (F)
Grindsted	M-B-N-D-K-L	70.000	Grindsted A	B2
Urup (Privat)	Septiktank	30	Urup Nordre Bæk	B ₃ (F)
Sdr. Omme	M-K-L	5.000	Omme A	B2
Stenderup-Kroager	M-B-N-K-L	4.000	Nørrebæk	B2
Donslund	M-B-N	330	Ansager A	B2

Målsætningen for vandløbene var opfyldt i 1994.

I Regionplanen forudsættes det, at der i planperioden redegøres for bortskaffelse af spildevand fra spredt bebyggelse, idet spildevand bør bortskaffes ved nedsivning, såfremt vandindvindingsinteresser ikke er til hinder herfor.

